

Henryk Moroz, Piotr Kowolik

Z żałobnej karty : Profesor Maria Przetacznik-Gierowska nie żyje (1920-1995)

Chowanna 1-2, 99-101

1996

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

„Chowanna”	Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego	Katowice 1996	R. XXXVIII (XLIX)	T. 1—2 (6—7)	s. 99—101
------------	--	---------------	----------------------	-----------------	-----------

KRONIKA

Z żałobnej karty Profesor Maria Przetacznik-Gierowska nie żyje (1920—1995)

Dnia 27 marca 1995 roku w wiosenny dzień na cmentarzu Rakowieckim w Krakowie w skupieniu i ciszy rodzina oraz grono bliskich kolegów, przyjaciół i współpracowników, studentów i znajomych pożegnało na zawsze Panią Profesor Marię Przetacznik-Gierowską.

Ostatnie pożegnanie nad trumną na cmentarzu wygłosili proboszcz parafii, J. M. Rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego Profesor Aleksander Koj, Profesor Włodzisław Szewczuk.

W imieniu Rektora i Senatu Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach Profesor M. Przetacznik-Gierowską pożegnał Profesor Henryk Moroz, dziekan Wydziału Pedagogiki i Psychologii Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, stwierdzając, że Pani Profesor była nam zawsze niezwykle bliska

i serdeczna. Dla jednych była ukochaną matką i rodzinnym przewodnikiem życia. Dla drugich — wybitnym psychologiem, życzliwym mistrzem, umiejętnie wprowadzającym swych wychowanków w krąg aktywności twórczej i wartości humanistycznych. Jeszcze dla innych — wybitną postacią o niezwykłej osobowości, dobrego serca i życzliwości dla ludzi. Dla przyjaciół i kolegów akademickich stanowiła wzór pracowitości i twórczości naukowej. Wniosła wybitny wkład w rozwój polskiej myśli psychologicznej.

Maria Przetacznik-Gierowska urodziła się 15 lutego 1920 roku w Krakowie. W 1946 roku ukończyła filologię polską na Uniwersytecie Jagiellońskim, a w 1949 pedagogikę i psychologię na tymże uniwersytecie. W 1958 roku doktoryzowała się w zakresie psychologii na Uniwersytecie Jagiellońskim a habilitowała się w 1963 roku. Od 1964 roku była docentem, profesorem nadzwyczajnym od 1971 roku, a zwyczajnym od 1977 roku.

Zainteresowania naukowe Pani Profesor M. Przetacznik-Gierowskiej oscylowały wokół psychologii dziecka w wieku przedszkolnym i szkolnym; psychologii rozwojowej i wychowawczej; psycholingwistyki i socjolingwistyki rozwojowej, a także rozwoju mowy oraz myślenia dzieci i młodzieży, ponadto aktywności twórczej dzieci.

Była redaktorem serii wydawniczej Biblioteka Psychologiczna oraz redaktorem naczelnym czasopisma „Psychologia Wychowawcza”. W Polskim Towarzystwie Psychologicznym (PTP) pełniła wiele funkcji.

Przez całe lata swej twórczej pracy oprócz zajęć dydaktycznych prowadziła badania naukowe i różnego rodzaju ekspertyzy psychologiczne.

Jej dorobek naukowy liczy wiele pozycji, w tym 15 indywidualnych prac zwartych, współautorskich i redakcyjnych, wiele artykułów naukowych, popularnonaukowych oraz recenzji zamieszczonych w różnych czasopismach naukowych krajowych i zagranicznych — to znaczące dzieło Jej życia. Na szczególną uwagę zasługują książki:

- *Odzwierciedlenie cech przedmiotów i zjawisk w mowie dzieci w wieku przedszkolnym* (1959);
- *Rozwój struktury i funkcji zdań u dzieci w wieku przedszkolnym* (1963);
- *Rozwój psychiczny dzieci i młodzieży* (1967);
- *Rozwój psychiczny dzieci w wieku przedszkolnym* (1969);
- *Rozwój i wychowanie dzieci i młodzieży w średnim wieku szkolnym* (1971);
- *Na przelomie dzieciństwa i młodości* (1972);
- *Podstawy rozwoju psychicznego dzieci i młodzieży* (1973);
- *Psychologia wychowawcza, społeczna i kliniczna* (1977, współautor);
- *Psychologia wychowawcza* (1978);
- *Z zagadnień psychodydaktyki nauczania* (1979, współautor i redaktor);
- *Rozwój fizyczny, motoryczny i umysłowy dzieci i młodzieży* (1986, redaktor);
- *Podstawy psychologii ogólnej* (1989, współautor);

- *Psychologia rozwojowa i wychowawcza wieku dziecięcego* (1992, współautor);
- *Problemy psychodydaktyki nauczania początkowego* (1992, redaktor);
- *Od słowa do dyskursu: studia nad mową dziecka* (1994, redaktor).

Profesor Maria Przetacznik-Gierowska zmarła 23 marca 1995 roku w Krakowie.

Trudno pisać o zasługach Pani Profesor w kilku wierszach. Słowa nigdy nie wyrażą uczuć, wdzięczności, przyjaźni i szacunku. Przy wszystkich swoich zasługach Pani Profesor Maria Przetacznik-Gierowska była człowiekiem skromnym i wielkiego serca.

Pozostanie wśród nas osobą żywą i ciągle inspirującą polską myśl psychologiczną.

*Henryk Moroz
Piotr Kowolik*